

AKVEDUKT 1868

En utställning om mod, visioner och kommunikation

Den 30 april invigs jubileumsutställningen AKVEDUKT 1868. Det är 150 år sedan Nils Ericson byggde Dalsslands kanal och akvedukten i Håverud, Dalsslands mest besökta sevärdhet.

Ingenjörskonst i världsklass

Akvedukten i Håverud byggdes av den legendariske Nils Ericson. Karl XV invigde den unika konstruktionen den 19 september 1868. Idag är akvedukten Dalsslands största besöksmål med 300 000 besökare varje år.

Nils Ericson var visionär och modig när han valde att bygga en akvedukt i den branta terrängen som skulle bemästras i Dalsslands kanal näst sista sträckning ner mot Väneren. Än idag är den 33 meter långa akvedukten över forsen unik. Järnplåtarna är sammansatta med 33 000 nitlar och de flesta sitter fortfarande kvar där Bergsunds Mekaniska Verkstad nitade fast dem för 150 år sedan.

En tid av framtidstro och utveckling

AKVEDUKT 1868 ger en inblick i ett 1860-tal där nya uppfinningar drev industrialiseringen framåt i rask takt. Nya transportmöjligheter över vatten, på land och i luft bidrog till den snabba utvecklingen. Samtidigt kämpade samhällen, nationer och världsdelar mot fattigdom och krig.

Mitten av 1800-talet var en spännande period där framtidsvisioner och tekniska framsteg helt står i paritet med den digitala revolution vi upplever nu. Och då, liksom nu, fanns det i konst och litteratur utrymme att blicka framåt för att med fantasins hjälp försöka se vad som skulle komma att bli möjligt.

Över land och vatten

Att bygga ut kommunikationerna var avgörande för industrialismens utveckling. Bruken i Dalsland hade allt mer gått över till massa- och pappersproduktion efter järnbrukstiden, och bättre transportmöjligheter och effektivare energi var helt avgörande för framgången.

Dalslands kanal blev Nils Ericsons sista stora projekt och avslutade hans imponerande livsverk som bland annat omfattade byggandet av Stockholms sluss, Saima kanal i Finland, Trollhätte kanal och södra- och västra stambanan.

Industrihistoria mellan fors och slussar

Några år efter att Dalslands kanal hade invigts startades pappersmassatillverkning på Håfreströms bruk, alldeles intill akvedukten och de fyra slussarna i Häverud. Dit kunde timmer sammanbundna till mosor flottas längs kanalsystemets 253 kilometer vid sidan av de många fraktbåtarna som passerade genom de 31 slussarna. Idag rymmer de klassiska brukslokalerna samlingslokaler, turistinformation, café, butiker, Kanalmuseet och sommaren 2018 flyttar Nordiska tomtmuseumet in.

Skapar tiden mästare eller är det mästare som skapar tiden?

Nils Ericson hade turen att vara på rätt plats vid rätt tid. Den nystartade ingenjörsskolan på Forsviks bruk, där föräldrarna arbetade på Göta kanal-bygget, öppnade klassdörren för Nils och hans bror Johan när de var tio år. Det visade sig snart att de ostyriga bröderna var oerhört begåvade och båda skulle bidra till utvecklingen i världen under 1800-talet.

Om utställningen

Akvedukt 1868 En utställning om mod, visioner och kommunikation

Period: Utställningen invigs den 30 april 2018 och pågår till 30 september.

Produktion: Dalsland center, Häverud

Projektledare: Kerstin Aronsson, kerstin.aronsson@mellerud.se, tel 0530/189 91

Grafisk form: Jocke Wester

Om Dalslands kanals 150-årsjubileum

Tillsammans med föreningar och kanalkommunerna har Dalslands Kanal AB förberett ett brett jubileumsprogram – från april till november. Programmet innehåller allt från lokala arrangemang till festivaler, utställningar och föreläsningar.

Den 31 augusti äger kanalbolagets officiella jubileumsfirande rum.

Hela jubileumsprogrammet finns här:

<https://www.dalslandskanal.se/jubileumsprogram/>

**MELLERUDS
KOMMUN**

**DALSLAND CENTER
HÄVERUD**